

**Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
38,10+ 1,90 (GST) = 40 kan. dolarů
Cena 1.62 + 0.08 (GST) = 1.70 dolaru.**

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

*Datum, dokdy jsou
noviny předplacené,
je v pravém horním
rohu štítku!*

J Time
Committed
Á délai
convenu

Telefon: 416/530-4222
Fax: 416/530-0069
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 2.

(402.)

Vol. 18.

satellite **1-416**

**Thursday,
January 31,
2008**

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

Kanadská opera uvede Janáčkovu operu *Z mrtvého domu*

V rámci osmičkových výročí si letos připomeneme i 80. výročí úmrtí hudebního génia Leoše Janáčka, který zemřel 12. srpna 1928 v Ostravě. Jeho poslední opera byla na téma Dostojevského knihy Zápisky z mrtvého domu. Janáček si napsal sám libreto podle ruského originálu. Premiéru měla v Brně až dva roky po jeho smrti.

Torontská Canadian Opera Company ji uvede v premiéře 2. února 2008 v 19:30. Reprízy jsou pak 5., 7., 10., 13., 16., 19. a 22. února 2008 (ve všední dny v 19:30, v sobotu v 16:30 a v neděli ve 14 hodin).

Přestože se děj odehrává v sibiřském trestaneckém táboře, není beznadějný. Opera bude uvedena v češtině s anglickými nadtitulky. Roli velitele tábora bude zpívat bas Zdeněk Plech. V hlavních rolích vězňů budou Robert Pomakov, David Pomeroy, Pavlo Hunka, Robert Künzli a Lauren Segal. Dále zpívají Cornelis Ophthof, Peter Barrett, Lawrence Wiliford, Alexander Hajek, Jon-Paul Décosse, Justin Welsh, Andrew Stewart, Adam Luther a Lisa DiMaria.

Ze zákulisí uvedme, že v opeře je použito 1350 metrů látky a 800 knoflíků na uniformy pro vězně a dozorce. Vystupuje v ní 94 vězňů a jedna vězenkyně (v celé opeře je jen devět ženských postav). Do rolí je obsazeno 21 pěvců, 60 herců a 48 statistů. Celkem 65 mužů si muselo pro svou roli oholit hlavu. Na scénu se použilo okolo 500 kg materiálu a 8 velkoplošných LCD obrazovek. Vystupují také dva živí ptáci (samice jestřába s rozpětím křídel 95 cm a orel), o které se stará profesionální sokolník.

Cena lístků je od 60 do 275 dolarů. Skupiny a mládež mají slevu.

Skladatel Leoš JANÁČEK (* 3. 7. 1854 Hukvaldy, + 12. 8. 1928 Ostrava), jehož dílo je oceňováno jako jeden z pilířů světové moderní hudby, pocházel z učitelské rodiny. Základy hudby získal v Brně u Pavla Křížkovského, ve studiu varhanní hry pokračoval u

ZDENĚK PLECH

Františka Zdeňka Skuherského v Praze, a navštěvoval konzervatoře v Lipsku a ve Vídni.

Roku 1881 se Janáček vrátil do Brna jako ředitel tamější varhanní školy, od roku 1919 v nové republice působil jako profesor konzervatoře v Brně i v Praze. Do hudební teorie vnesl nový způsob nazírání na melodii a rytmus na základě pozorování a zápisů nářků hovorové mluvy jako pramenů realistické živé melodie a rytmu. Svou metodu potom uplatňoval v praxi ve vokálních dílech, a stala se tak podkladem jeho realistického hudebně dramatického slohu. V operním

žánru opouštěl vřité pojetí uzavřených áriových celků.

Kromě světově proslulých oper - zejména *Její pastorkyňa*, *Příhody lišky Bystroušky*, *Věc Makropulos*, *Z mrtvého domu*, *Výlety pana Broučka* - psal vokální skladby a kantáty, z nichž největší slávy dosáhla *Glagolská mše*, psaná na staroslověnský text. Ve své tvorbě Janáček vycházel programově z moravského folklóru, jehož byl vynikajícím znalcem, sběratelem a hlubokým obdivovatelem. Jako moderní pokračovatel navazuje na svého učitele Křížkovského tvorbou interpretačně náročných mužských sborů se sociální tematikou (i jinde u Janáčka ostrou) na texty *Slezských písní* Petra Bezruče: *Kantor Halfar*, *Maryčka Magdonova*, *Sedmdesát tisíc*. Znal a miloval kulturu slovanských národů. V tom jsou kořeny nejen *Glagolské mše*, ale i oper *Z mrtvého domu* (podle románu Dostojevského) a *Káťa Kabanová* (podle Ostrovského *Bouře*) či smyčcového kvartetu z podnětu Tolstého *Kreutzerovy sonáty*. Jeho moderní hudba zůstávala nejprve - zejména v domácím prostředí - nepochopena a odmítána. Ale Janáčkův talent se nakonec jednoznačně prosadil jak doma, tak v cizině, kde jeho díla patří dodnes do kmenového repertoáru. Navíc obliba určité části jeho díla proniká do nejširších vrstev, například *Lašské tance*, dramatický písňový cyklus *Zápisky zmizelého*, smyčcový kvartet *Listy důvěrné* (inspirovaného jako mnoho jiných skladeb jeho zralého období Kamilou Stösslovou) či slavnostní hudba jeho *Symfoniety*. Za veliké zásluhy o českou hudbu byl roku 1925 jmenován čestným doktorem brněnské univerzity. Vedle Smetany a Dvořáka je Janáček výraznou postavou naší novodobé hudební kultury a jejím jedinečným reprezentantem v zahraničí.

abe

Prameny: COC, Kdo byl kdo v 20. století (pa, pp) Vogel J.: Leoš Janáček dramatik, Praha 1948; Štědroň B.: Dílo Leoše Janáčka, Praha 1959; Šeda J.: Leoš Janáček, Praha 1961; Štědroň B.: Leoš Janáček, Praha 1976. Foto: COC.

**Česká a slovenská komunita v Kanadě
pořádá 15. února 2008 ve Fairmont Royal York Hotelu v Torontě
Black Tie Gala**

Osmičkový bál

k připomenutí významných historických mezníků našich dějin:
1918, 1938, 1948 a 1968

a přínosu české a slovenské komunity pro život v Kanadě.

Výtěžek plesu bude věnován na charitativní účely.

Hudbu večera zajistí jeden z nejlepších Big Bandů v Torontě,
večer bude spojen s uměleckou aukcí a představením
nejúspěšnějších členů našich komunit.

Pro bližší informace a rezervace lístků kontaktujte:

www.czechsandslovaksincanada2008.com

Podrobnosti na straně 12!

